

Hembygdsforskarna i Kimitobygden

VERKSAMHETSBERÄTTELSE för år 2011

Hembygdsforskarna i Kimitobygden verkar inom Sagalundgillet rf och är en fristående grupp med egen ekonomi. Det ekonomiska syftet är att via försäljning av redan utgivna böcker erhålla "boägg" till kommande hembygdsböcker.

Gruppen har under året samlats 9 ggr, som en kurs inom Vuxeninstitutet i Kimitoöns kommun under ledning av Ulla Andersson. Deltagarna under året har varit: Carola Antskog, Kai Ekbohm, Peter Eriksson, Frey Fredriksson, Marita Hillerström, Karl-Fredrik Laxell, Ebba Lindroth, Stig Lundström, Solveig Mannerström, "Nenne Nykänen", Esko Salmela, Carita Sjöberg, Doris Sjöberg, Märta Sjöblom, Henry Skogsten, Adinè och Harry Törnqvist, Henrik Åkerberg och Hedda Österberg.

KRIGSTIDEN

Vi har under året diskuterat mycket om krigstiden. Pentti Friberg har varit och berättat om bombningarna i Dalsbruk. Göta Karlstedt har berättat om hur det var som krigsbarn i Danmark. "Nenne" Nykänen berättade om "Kimitopojkarna i Svir" 1941, JR 18 (finns nerskrivna av Martin Hallén).

Många av de äldre hembygdsforskarna har personliga krigsminnen. Medlemmarna hade krigstida flygblad, frontmannahantverk, medaljer m.m med sig.

Holger och Valter mindes kriget

*Hembygdsforskarna hade **Valter Söderström, 90 år och Holger Dahlbom, 91 år** inbjudna till höstens första träff som hölls på Falla gård i Pederså. De pigga veteranerna berättade om deras minnen från fortsättningskriget som bröt ut för 70 år sedan, 1941. ÅU var på plats och gjorde en artikel.*

"KARTMATERIAL SOM BERÄTTAR"

Från arkiv och gömmor till satelliter och Internet.

*Hembygdsforskarna ordnade tillsammans med Vuxeninstitutet den 31.3 en tillställning för allmänheten där **lantmäteri-ingenjör Kristian Lindroos berättade om bl.a fantasi-, text-, lantmäteri-, terräng- och historiska kartor,(40 pers.).***

SKRIVELSE OM SOCKENSTUGAN

Hembygdsforskarna hade med oro följt med hur den lokalhistoriskt värdefulla Sockenstugan förfaller. Den hade stått oanvänd sedan hösten 2009.

*Forskarna skickade en **skrivelse till Kimitoöns kommun och Kimitoöns församling** om att de borde utreda husets ägoförhållanden så att huset kunde sättas till försäljning. Det har nu visat sig att församling är ägare till huset och den är nu till salu!*

BESÖK PÅ GUNDBY GÅRD

På våren gjorde vi den sedvanliga utfärden till hemorten. Nu besökte vi Gundby gård. Värdepåret Leena och Dan Lindroth tog emot oss på gårdsplanet. De berättade om gårdens historia. Sedan följde en trevlig frågesport om de många olika trädslagen som finns i närheten gårdsbyggnaden.

Vi bekantade oss med drängstugan och sedan hade vi en trevlig kaffestund i gårdsbyggnadens vackra sal.

UTFÄRD TILL ÅBO

I augusti gjorde vi en utfärd till Åbo. Utfärden var annonserad så att andra intresserade också kunde delta (20 pers.).

*Vi besökte **Forum Marinum**. Speciellt utställningen **"Skjut rakt på Bengtskär"** var uppskattad. Lunch på Hus Lindman. **Museet "Ett Hem"** och **Kustö Gård** besöktes. Under hemfärden kom vi på idén att Bengtskärsutställningen kunde också komma till Kimitoön, ev. Villa Lande. Ulla lovade kontakta Paula Wilson som har producerat utställningen. Resultatet blev att utställningen **flyttades till VL våren 2012**.*

KONTAKTER VIA INTERNET

Två förfrågningar om hjälp vid släktforskning har kommit från Sverige. Harry har igen med stort intresse forskat i deras släkt och skickat vidare utredningarna.

"NYBYGGARLIV"

Stig Sand, numera bosatt i Sverige har skickat åt oss "Nybyggarliv". Den berättar om hans familj, kolonister som flyttade från Österbotten Kimito, Tolfsnäs i början av 1950-talet. Denna skrift kan i framtiden användas vid publicering av en ny del av "Fångster.....".

INTERVJUPROJEKT MED KEMIÖNSEUDUN KARJALAISET ry UTGIVNING AV BOKEN "SUU NAURAA, VAIK SYVÄN ITKIIS"

Kemiönsaaren karjalaiset muistelevat.

Sommaren 1944 kom drygt 4.500 evakuerade karelare till Kimitoön. Ett år senare hade ca 2.000 flyttats till andra orter.

*Hembygdsforskarna i Kimitobygden blev oroade över att de från karelen evakuerades antal på Kimitoön började minska. Systematiska intervjuer har inte gjorts bland dem. Endast några enstaka intervjuer har gjorts tidigare. Speciellt viktigt var att få nedtecknat deras känslor **om hur de blev bemötta på en svenskspråkig ort**. Hembygdsforskarna föreslog för den lokala karelska föreningen Kemiön seudun Karjalaiset, om ett gemensamt projekt.*

Kemiön seudun Karjalaiset med ordföranden Tiina Torkkeli-Pitkäranta i spetsen blev dragare för projektet. Intervjuer gjordes under åren 2007-2008. Projektets avsikt var att samla karelarnas erfarenheter och känslor före, under och efter krigen.

Materialet ger information om vad som har hänt med den karelska identiteten, yrkeskulturen, livsstilen och dialekten. Å andra sidan granskas vad karelarna gett kulturmiljön och befolkningen på Kimitoön. En del av de intervjuade berättar om språkproblemen: det kunde vara helt omöjligt att göra sig förstådd i butiker och andra instanser.

Helena Karilainen, en ung, tredje generationens karelare, har sammanställt intervjuerna och faktamaterialet.

Sammanlagt 22 personer intervjuades, 17 personer härstammade från Björkö och två från Säkkijärvi. Från Räisälä, Uusikirkko och Kanneljärvi en person var. En av de intervjuade hade inte bott på Kimitoön sedan 1970-talet men har ett sommarställe på ön. En annan har flyttat till annan ort för 45 år sedan. Några av de intervjuade har redan avlidit.

De intervjuade var födda under åren 1913-1937 och var under intervju-tidpunkten 71-94 år. De intervjuades hälsa och vilja att minnas gamla händelser varierade. Största delen av de intervjuade var dock i god kondition och intervjuerna var givande.

I november var det den stora dagen då boken ”Suu nauraa, vaik syvän itkiis” utgavs, en storsatsning för den lilla karelska föreningen.

De evakuerade karelarnas minnen och upplevelser är en viktig del av Kimitobygdens lokalhistoria. Första upplagan slutsåldes en vecka efter utgivningen – ny upplaga på 150 ex. beställdes genast.

Bidrag till boken har erhållits från flera karelska stiftelser, Svenska kulturfonden, Föreningen Konstsamfundet och Kimitoöns kommun.

EN NY DEL AV ”FÅNGSTER I TIDENS STRÖM” OCH NYTRYCK AV ”KRING TRÄSKÖFJÄRDEN”

Diskuterades utgivningen av en IV del av ”Fångster.....”. Material finns bl.a i intervjuprojektet som gjordes för några år sedan. Anne Bergström-Stenbäck har lovat skriva och redigera boken. Bidrag kommer att sökas från Föreningen Konstsamfundet och Kimitoöns kommun.

Boken ”Kring Träsköfjärden” blir till ett senare tillfälle!

Kimito, 26.03.2012

Ulla Andersson, ledare för gruppen
ulla.andersson@kitnet.fi